

JÁSZAPATI ÉS VIDÉKE.

Társadalmi és közgazdasági hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

ELŐFIZETÉS ÁR:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 ..
Negyed évre	2 ..

Felölös szerkesztő:

ifj. Imrik József.

Egyes szám ára 20 fillér.

Nyilttér soronként 40 fill.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Az én házam az én váram.

Irta: Lukács György főispán.

Hazánkban a városi élet ellen mindenkor szokás felhozni, hogy a városban a lakás egészségtelen s hogy a közegészségügyi viszonyok aránylagosan fejlettebb volta dacára is a városi nép egészsége sokkal silányabb, mint a falusié. Ennek a tételnek igazságába bele is szoktunk nyugodni. Mert hiszen sok embernek tömeges együttlakása az egészségre ártalmas hatások egész sorozatát fejleszti ki.

Nem állítom, hogy nem így van. Azonban az is kétségtelen, hogy a városi életnek a tömeges együttlakásból származó hátrányait nagy mérvben lehet csökkenteni, sőt majdnem egészen hatálytalanná tenni a magán lakásvizonyok okos berendezése által.

Nagy tanulságot szolgáltat erre az új világ, a praktikus berendezkedéseiben oly méltán csodált Amerika.

Már Londonban is összehasonlíthatatlanul egészségesebben laknak az emberek, mint Bécsben és Budapesten, valamint a nagyobb magyar vidéki vá-

rosokban. Az angolszász fajnak a lakásberendezésben megnyilvánuló okosságát még jelentékenyebben fejlesztették az amerikaiak.

Az amerikai üzleti élet arányai olyan rengetegek, hogy alig is képzelheti el a méretek óriás voltát, aki színről színre nem látta azokat. Az üzleti élet rengeteg méretei és a nagy világverseny iparban, kereskedelemben természetesen igen nagy mérvben veszi igénybe az amerikai nemzet munkaerejét. S mégis dacára a szakadatlan lázas tevékenységnek, mely a szellemi és testi munkának egyaránt egész nappalát igénybe veszi, az erők mégsem merülnek ki, sem az agy nem veszti el munkaképességét, sem a karok izmai idő előtt el nem pelyhüdnek.

Ezt az előnyös eredményt az erőkel való helyes gazdálkodás fejt meg. Az amerikai rendkívül intenzív munkát végez, viszont a legnagyobb gondosságot fejt ki abban, hogy a szervezetet okos pihentetés által megóvja az elkopástól. Eléri ezt részben a vasárnapon való abszolút munkaszünetelés

által, de főképen a lakásvizonyok helyes elrendezése által.

Az amerikai városok azon negyedében, — a város közepén — ahol az üzleti élet honol, husz és harminc emeletes házak tornyosulnak az ég felé, fölülmulva a bibliai Babylon minden merészségét. Azonban ezekben az égig nyúló óriás alkotmányokban egyetlen ember sem lakik. Kizárólag áruházak és irodák céljaira szolgálnak ezek az épületkolosszusok. Az amerikai mind az üzleti városrészen kívül lakik csendben, keskeny 1—2 emeletes házacskákban, melyeket csinos kert övez, olyan szép zöld pázsittal, hogy lelkünk felderül, midőn szemünket rajta legeltetjük. Mihelyt a napi munka végződik, az áruházak és irodák százezrei megürülnek, a szellemi és testi munkások óriás tömege a vakmerő gyorsasággal repülő villamos vasuti kocsikat lepi el és 20—30 percnyi száguldás után kieres, szép, csendes otthonába s ott üde levegőben, családjá körében kedves otthonban, egészséges szórakozással tölti el az esti órákat, majd üdítő éjjeli álomba merül s amidőn reggel újból

T Á R C A.

A garabonciás.

Még sokan emlékeznek Sztmiklóson az öreg Hajnal Jánosra. Nem is olyan régen halt meg. — Nevezetes ember volt ő kelme az 50-es években is már. — Mint pásztor ember megtanult sok minden olyan dolgot, a mit más senkisé tudott. Többek közt még a lódoktor se tudott úgy elbánni a beteg marhával, különösen meg ha valahol ellésnél volt valami baj, csak a János bácsit hitták. Az öreg segített is a kis bocikának a világrajövetelben s olyan szerencsésen, hogy sem annak, sem az anyjának nem lett soha semmi baja. A lódoktortól ugyan elpusztulhatott volna, mint a Sándor Palcsiéké.

Hát ezért nagy volt a községi gulyás becsülete.

Azt is beszélük róla, hogy a balai puszta tanulta az ilyenféle tudományt, a hol gyakran fordultak meg olyan emberek, a kik kerültek a városokat, a tetetés, hazugság fészkeit, a hol sok az ellenségük s nem hisznek garabonciás tudományukban.

— „Hé! Marci fiam! Tereld ere azt a gulyát, aztán gyere közelébb! Majd addig Urbán vigyáz rá,“ — kiabált az öreg a cserény előtt. Hosszu szürke haját, mely hátul görbe fésűvel volt lefogva, ide-oda kapkodta az esti szellő. Borjuszájú inge ujjá lobogva villog a tűzfényben. Kezében a bogrács illatos paprikással, mit most akasztott le a szolgafáról, hogy elfogyasszák vacsorára.

A gulya kolompolva nyomult a karám mellé. Egyik másik jószágának még legelészni volt kedve, az kifordult a Décse laposnak s az esti szürkületben úgy nézett ki mint egy-egy csomó hó vagy mész. Nemsokára feltűnt Marci bojtár, egy hegyesre fent bajuszu javakorbéli magyar gulyás. Szótlanul kanyarította le a szürét s telepedett le rá. Aztán keresztet vetve, a falatozáshoz láttak, az ott ácsinkozó Bodrinak is jutattva egy-egy csontos részt.

Az Urbán gyerek, olyan 15 éves suhanc — nagy kászalodás után elfoglalta helyét a karám mellett. Nyilván jobb szeretett volna előbb jölni, de hát az idősebb az első. Vágyakozó pillantásokat vet a tűz felé. — Majd az előtte elterülő lapos felé bámul, hol egészen leült a kőd. A benne legelésző marháknak csak a hátuk látszik ki. A kis bocik meg épen nem láthatók. Nem is volna sza-

bad oda engedni őket, hanem hát nincs batorsága visszaterelni. Merthogy abban sárkány lakik. Azért olyan jó is, meg tiszta is. Legalább az öreg Hajnal azt állítja, pedig nem szokott hazudni.

Ugyan milyen is lehet az a sárkány? — tündök magában s úgy elfoglalja ez a gondolat, hogy észre sem veszi azt az alakot, a ki ép most bukkan elő a karám mellől.

A Bodri elvakkantja magát a tűz mellett, de aztán csendesen marad, mintha semmi különösét nem találna abban, hogy egy idegen vetődik a karámba.

„csés jó estét gazduram!“ — köszön az idegen, egy rongyos, kopott alak. — „Isten ágya meg az ételüket!“

„Adjon Isten! — A mit ért velünk! — felel az öreg Hajnal.

„Köszönöm, — felel amaz — de én inkább innék tejet, mer tuggyák ketek, inkább szomjas vónék.“

Az öreg egyszerebe kihozott egy csupor tejet, meg melléje egy darab kenyeret s egy bundát, a mire a vendég leülhessen. Ismerte mindjárt az emberét. Szegény utas nem válogat az ételben. Inkább enne paprikást, mint tejet. Ez bizony garabonciás.

kenyérkereső munkájára indul, lelki és testi erői teljes egyensúlyában, pihenten, frissen, vidáman hagyja el övét, hogy fáradalmai kipihenésére az esti órákban ismét hozzájok térjen vissza. Az amerikai igazán elmondhatja, hogy az ő háza az ő vára. Minden család külön lakik, a maga kis házában, csak kivételesen lakik két, három család egy házban. Ez a külön lakás biztosítja a kényelmet és feszélyezetlenséget, növeli a családi élet bensőségét, nyugalmat, üdülést biztosít a munkából fáradtan hazatérőnek.

Mit mutat ezzel szemben Budapest, Bécs s általában az európai kontinens nagy városainak példája? Az üzleti élet szintere nincs külön választva a magánlakásoktól. Bent a város közepén, rossz levegőben, összezúfoltan, kényelem nélkül, nagy bérkaszányokban lakik egy-egy olyan embertömeg, melynek népessége egy nagyobbacska faluval felér. Fűnek, fának, virágnak nyoma sincs. Tiszta, üdítő levegő, mely a munkától elfáradt testet frissitené, s a nyári hőségben enyhét nyújtana, teljesen hiányzik. Ugyanabban az emésztő, zajos, levegőtlen, kényelmetlen keretben, amelyben az intenzív nappali munkát kell elvégezni, őrlődnek le a pihenésre, szórakozásra, új erőgyűjtésre rendelt napszakok.

Ezért emésztő nálunk a városi munka, innen az idegbajok nagy tömege, ezért merül ki a szellemi és testi erő idő előtt.

Az egészség a legnagyobb kincs. És forrása minden haladásnak.

Tanuljuk meg az új világtól, mi-kép kell megbecsülni a legdrágább kincset!

A költségvetés tárgyalása.

Községünk képviselőtestülete f. hó 16-án d. e. 10 órakor tartott ülésében tárgyalta le s fogadta el az 1905. évre szóló költségvetés tervezetét.

A tervezet tulajdonképpen azonos a múlt évi költségvetéssel, mindössze a kiadások emelkednek 3100 K-val, mint a vendéglői épület költségének utolsó fizetési részletével s a szegény segélyek 500 K-val; — a bevételekből azonban a plebánia épület újjáépítésére a múlt évben felvett 2000 K-t most, a szűkös gazdasági esztendőre való tekintettel, kihagyták. — Ez az oka, hogy a tárgyalás is elég simán ment. Az előjáróság javaslatán alig változtattak valamit s így természetesen nem is merült föl semmi olyan incidens, ami a kedélyeket felkavarta volna. Igaz, hogy kevesen is jelentek meg a képviselő urak közül, — talán fele a testületnek.

Odakinn gyönyörű szép ragyogó téli nap volt. A föld, a háztetők fehér hóleppel borítva. Benn, a jól fűtött közgyűlési teremben is békés, nyugodt, szinte derűs arcok: előre lehetett látni, hogy vihar itt nem lesz. És valóban a legnagyobb nyugalommal és a legszelidebb türelemmel hallgatta mindenki *Küindl* Gyula főjegyző hosszú előadását a költségvetési tételek száraz felsorolásáról.

Egyedül *Berente* Miklós vonta ki néháné a *harci szabályát*, de ő is inkább csak azért, hogy gyönyörködjen abban a szimpóniában, amit a fényes kard az új színes ablaküvegeken átszűrődő káprázatos napfényben játszott; — verekedni most az egyszerű neki sem volt kedve. Külömben meleg is volt rá. A közelében lévő kályhát úgy befűtötték, hogy félelmetes helyét, ama bizonyos vis-à-vis helyet a *rivalissal* — el kellett hagynia s elég pikáns volt, mikor ő, „a multban és a jövőben ellenfél” odaült a *Horváth* László főbíró háta mögé... Önkéntelenül mosoly fakadt az ajkán erre a jelenetre s bizonyosan voltak, akik azt gondolták, hogy ime: nemcsak ellenségeskedést és veszekedést, de békét és barátságot és tudott teremteni a kántorválasztás!...

A költségvetési tételek, — mint már mondtuk is — gyors egymásutánban perogtek le a főjegyző ajkán. A *bevételeknél* mindössze a tenyészállatok jövedelmi tételénél

volt egy kis vita. *Berente* Miklós nemesebb fajtájú, egészséges, ép és fiatal állatokat akar s kérdi az előjáróságot, hogy történt-e már ez irányban intézkedés. Főjegyző referál az eddigi lépések eredményéről s miután azok egyhamar nem vezethetnek a kívánt eredményre, *Büchler* Pál indítványára elhatározza a közgyűlés, hogy a képviselőtestület fel fog irni egyenesen a földművelésügyi miniszterhez a községnek alkalmasabb tenyészállatokkal való ellátása érdekében.

A *kiadásoknál* a harangozók fizetését kifogásolta s az ezért teljesített munkájukat keveselte *Berente* Miklós, kinek kérésére elhatározták, hogy legközelebb a plebánossal egyetértve részletesen meg fogják állapítani a harangozói állás munkakörét.

Erdekesebb volt a fertőtlenítő szerek kezelése címén 300 koronával szereplő kiadási tétel tárgyalása. Itt is *Berente* Miklós volt a szónok. Kifogásolta a tételt, mert Gaál Antal, a ki a szerek kezelésével meg van bízva, nem szakértő s mért ez az összeg különben is jobbára a halottkémi teendők végzéseért fizettetik, tehát oly teendőket, amit a községnek fizetett tisztiorvosa köteles a törvény értelmében ellátni. Felemelt hangon tiltakozott ez ellen a régen túrt visszaélés ellen s kérte annak azonnal való orvoslását.

Utána *Büchler* Pál emelt szót s megvilágította teljesen ezt a kérdést. Elmondta, hogy az 1876. XIV. u. n. közegészségügyi törvény értelmében tartozik ugyan a községi orvos a halottkémi teendőket ellátni, de nem ingyen, miután e teendőket a községi szervezeti szabályrendelet a községi orvos díjtalanul végzett munkái közé nem sorolja. Külömben is e tekintetben a jelenlegi községi orvosnak szerzett jogai vannak, ő tehát e munkák végzésére nem is kötelezhető. Egyébként is helyesli, hogy a borbély a halottkém, mert annak több ideje van, mindig otthon található, míg az orvost a betegek sokszor annyira elfoglalják, hogy nem is érne rá a halottkémi teendők végzésére. A fertőtlenítő szerek kezelését is jó kezekben tudja, mert sokkal helyesebb, ha kisebb városban a fertőtlenítést a halottkém, tehát az végzi, akinek a ragályos betegségekről legalább a haláleset alkalmával biztos tudomása van. Külömben is ő Gaál Antalt teljesen megbízható embernek ismeri s azért kéri a tétel meghagyását.

Azért iszik inkább tejet, merthogy tudvalevőleg azt szereti.

Mikor az idegen elfogyasztotta a tejet, felállt s engedelmet kért, hogy a cserényben aludhasson.

Az öreg Hajnal készséggel vetett ágyat, már amilyent pusztán lehet, széna, meg sás és a többi, takarónak bunda.

„Gazduram, hajja ked! sziveskeggyen ezt a könyvet magáná tartani, még én alszok, mer hát, hogy úgy el is veszhet.” — S ezzel egy könyvet nyújt át a vendég.

— „Szivesen barátom!” — feleli az öreg s azzal átveszi a könyvet s a szűrűjébe csusztatja, mit fel is kanyarított, hogy a hűvös éjszaka meg ne ártson. Azután visszatér a tűzhöz s szóltanul nézi a parazsat.

— „János bácsi! szólal meg Marci bojtár. — Miféle szerzet e' la? — Olyan, mintha garabonciás vóna, a milyet urambátyám mondott.”

— „Az ám!” — bolint rá az öreg. Azután megint hallgattak egy sort. Nehezen akar menni a diskurzus. Marci nem állhatja, újra szól:

„Hát az a könyv ugyan mi lehet? Ugyebizony imácscságos, mer olyanfurma, mint a katakézmus?”

Az öreg úgy tesz, mintha mitsem halana. Lassan fölemelkedik s int az Urbánnak.

Az sietve ott terem.

János bácsi lassan kihuzza a könyvet a szűrűjéből, aztán odanyújtja Urbánnak.

„Nesze! Ehun a „kilárius!” a mibe a garabonciás tudomány van. Óvasd e', hogy tuggyuk mi van benne. Én má' nem látom.” —

Urbán kétszer se mondatta magának. Kapva-kapott a könyv után s hogy nagynehezen kisütötte merrül van a feje, merrül a lába, — felnyitotta s egy helyen biflázni kezdte, a minék nem csak az volt az oka, hogy a tűz rosszul világolt, hanem hát annak idején Urbán szivesebben járt az iskola melle.

De azért így is jó lett volna, hanem hát nem értettek belőle semmit, mert nem magyarul volt, de még nem is deákul, mert akkor még tudta volna az öreg Hajnal. Járt a deák iskolába is. Mindamellet hallgatták az abrakadabrákat, találgatva azok értelmét, mignem egy hirtelen támadt szélroham teleszórta a szemöket hamuval. Mikor kidörzsöltek, meglepetve tekintenek szét. Az ég köröskörül be van borulva. Az a néhány elszéledt marha bőgve rohan a laposból a karámba, csinálva a gulyában nagy riadalmat. — A Décsé lapos sűrű köde fényleni látszott, különösen a kut környékén. Bámulva nézték e hirtelen változást.

Egyszerre mint az eszeveszett, rémült arccal, hajadonfótt rohan ki az idegen a cserényből. Elkapja a könyvet, fordít egyet benne s elkezd félhalkan hadarni. A szél csudálatosan mihamarább elült, szétfoszlott a felhő. — A Décsé ködét a kut látszott elnyelni s újra rendes, tiszta lett az éjszaka.

Ekkor megszólalt a garabonciás; — mert bizonyos, hogy az volt. —

„Szerencsétlen emberek! Köszönhetik ketek, hogy még jókor feléreztem, mert minnyájan itt veszték vóna el határostu, marhástu!” Azután leborult a földre s megcsókolta. Mormogott valamit s a kut irányában eltűnt.

Az öreg Hajnal bámult utána egyideig, majd megfordulva morogta:

„Tudtam, hogy garabonciás. Tudtam! — kiláriussa van. Tudtam, hogy az lesz!”

Az Urbán gyerek fogvacogva bujt a bunda alá s dehogy lehetett volna reggelig a cserényből kicsalni. Még a paprikást is teljesen elfelejtette. — Marci bojtárnak se lett volna most kurázsija messzi menni a tűztől.

Csak az öreg Hajnal vette a botját s mikor a fiastyuk már féldéltájra hágott, lement a kuthoz. Botját a földbe szurta s háromszor kerülte meg. Azután lefeküdt a karám mellé s aludt reggelig.

Sohasem merték tőle megkérdezni, mit csinált azon éjjel a kutnál.

* * *

Hiába mondják: nincsen garabonciás. Van biz a! Hanem csak olyan egyszerű, romlatlan embert keres fel, mint a pásztorok is a pusztán, a kik hisznek benne. — A ki megtagadja, azt kerüli. — Így mondta ezt Marci bojtár.

Csikós József.

Berente Miklós kéri a halottkémlés ügyének egy újabb közgyűlés tárgysorozatába való felvételét. A közgyűlés a kérelmet teljesíti.

Még a szegény-segélyek összegének 500 K-ás emelkedése, a járda építési kiadások és a mezőőrök fizetése adtak egy-két szóra okot, lényegesebb felszólalás azonban egyik tárgynál sem történt.

Khindl Gyula főjegyző kérte a telefon előfizetési díját 30 koronával felemelni, hogy az előjáróság, mint teljes díju előfizető, összes tagjaival és hivatalnokaival együtt részesedjék a teljes és korlátlan beszélgetés jogában még a magán ügyeket illetően is.

Berente Miklós azonnal felpattant és tetszetős érveléssel ellenezte ezt a kérelmet, mondván, hogy ő nem tartja helyesnek, hogy mások privátbeszélgetésének díját a szegény nép keserves filléreiből fizessük meg. — A közgyűlés az előfizetési díjat nem emelte fel.

Igy aztán privát ügyekben nem is beszélgethet a község házában egyik tisztviselő sem, pedig — azt hisszük — jól esnék néha éppen az ügyes-bajos szegény embereknek, ha sürgős árvaszéki, adó, vagy más egyéb ügyeikben kérdést intézhetné Szolnokra, Berénybe, Kisérre vagy bárhová egyik-másik tisztviselő azon a telefonon . . . Mert akkor sok esetben nem kellene külön kérvényt, külön bélyeget, külön póstköltséget, meg tényleg vasutit költséget fizetni azoknak a szegény embereknek, akikre a felemelt telefon díj 30 korona összegéből egy harmadrész fillér sem esik!

Végezetül azután az 1905. évre a kiadásokat 87.866 K 72 fillérben, a bevételeket 42.992 K 44 fillérben megállapították s az így hiányzó 44.874 K 28 fillérre nézve elhatározták, hogy az a körülbelül 50 százalékot tevő községi pótdoból fog fedeztetni.

Ezzel a gyűlés véget ért.

ij.

H I R E K.

Személyi hir. A m. kir. igazságügyminiszter *Pilcsér* Lipót szolnoki kir. törvényszéki díjnokot a helybeli kir. járásbírószághoz — az eltávozott *Schindler* Béla helyébe — irnokká kinevezte.

A jászkiséri rk. templom építése. Ismét egy fejedelmi ajándékkal lesz gazdagabb a Jászság. Egy kiválóan nagy lelkű és nemes szívű jászember, a jászkiséri születésű *Foltin* János egri prépost-kanonok az ajándékozó, *Jászkisér* község a boldog megjutalmazott s egy művészien szép templom az ajándékozás tárgya. Mert most már annyira megérett a jámbor szándék, hogy mi is megírhatjuk: *Foltin* János egri kanonok a jövő tavasszal egy gyönyörű szép és hatalmas nagyságu templomot épített szülővárosa, *Jászkisér* község róm. kath. hívői számára. A templom összes költségére a jeles főpap összesen 300.000 K-t szánt. Az építési terveket *Nagy* Virgil műegyetemi tanárral készítette el, ki a templomot a híres nyíregyházi Samassa-templom mintájára tiszta román stílusban tervezte. A templomot a régi rk. templom helyére fogják építeni, de a község házával szemben s így ki fogják sajátítani a környéken lévő telektömböt. Együttal az új plebánia-épületet is a szükséghez képest átépítik. Az új templom építése körülbelül egy évet fog igénybe venni s felszentelése csak

a művészi díszítések és festések teljes elkészítése után, körülbelül 1906. év nyarán fog megtartatni.

Népgyűlés Jászládányon. Mult vasárnap délután 1 órakor — mint előzőleg jeleztük — Jászládányon népgyűlést tartottak egy függetlenségi és 48-as kör megalakítása céljából. Ugy értesülünk, hogy a gyűlés nem valami látogatott volt, alig 40—50-en jöttek össze. A gyűlés elnöke *Mészáros* G. József jladányi földbirtokos volt. Az alakítandó kör szükséges voltát *Sugár* Adolf jladányi kereskedő vitatta s ugyan ő ismertette az alapszabályokat is. Majd *Mandel* Sándor dr. szolnoki ügyvéd a szolnoki központ üdvözlését tolmácsolva, temperamentumos beszédben ösztönzésre és szilárdságra buzdította a jászládányi elvtársakat.

A járási hatóság részéről *Back* Andor szolgabíró jelent meg a gyűlésen.

A templomfestés. Templomunk teljes kifestése és belső díszítése most már rövid időn belül elkészül. *Szirmai* Antal a négy kisebb mennyezetképet a mult héten befejezte s a napokban már el is utazott Jászapátiról. Az ornamentális díszítések is rövidesen elkészülnek, pusztán az oldalfalak s az oldaloszlopok befestésén szorgoskodik még *Jurena* mester az ő munkás embereivel. Egyedül a nagymennyezet képe van még hátra, bár a munka ott is serényen folyik. Hogy az időből ki ne fogyjanak, *Vágó* Pál a mult napokban *Lotz* Károly egyik legtehetségesebb tanítványát, *Barsy* freskőfestőt hozta le magával Budapestről s így remélhető, hogy december végére, talán Karácsony ünnepére teljes pompával várhatja már Jézus születését a jászapáti templom.

A piacrendezés. Egyik legutóbbi képviselőtestületi ülés határozatából kifolyólag f. hó 15-én d. u. 5 órakor a kiküldött szűkebb bizottság értekezletet tartott a község háza nagytermében a piaci vásár rendezése ügyében. A bizottság többek hozzászólása után elhatározta, hogy egy szabályrendelet tervezetet készít a vásárló közönség érdekeinek biztosítása céljából s a tervezetet a községi képviselőtestület elé terjeszti elfogadás végett. A szabályrendelet alapját az az elaborátum fogja képezni, amely *Bálint* József tollából apunkban is megjelent s éppen azért annak megszövegezésére *Khindl* Gyula főjegyzőn kívül *Bálint* Józsefet is felkérte a bizottság.

Disznótör a nagyvendéglőben. *Spitzer* Béla, a helybeli nagyvendéglő érdemes bérőlje, szépen sikerült disznótörös vacsorát rendezett f. hó 12-én este vendéglőjének étkező termében. A vacsorán körülbelül 60-an vettek részt, köztük *Pethes* Pál kir. közjegyző, *Büchler* Pál dr. járási orvos, *Back* Andor szolgabíró, *Löwy* Emil takarékpénztári igazgató, *Dósa* János, *Fuchs* János, *Bátor* Balázs, *Koczka* András, *Rusvay* Lajos, sok előkelő gazda és iparos és a községnek csaknem egész intelligens ifjúsága.

Vacsora után, mely igen izletes disznóaprólékból és pompás jó borokból állott, több érdekes tószta is hangzott el. *Pethes* Pál kir. közjegyző az ellenkező vélemény tiszteletben tartására s a polgári erény egyik legkiválóbb gyakorlójára, *Büchler* Pálra, *Büchler* Pál a közügyek önzetlen munkásaira, *Back* Andor a helyes jász-politikára és *Dósa* János *Pethes* Pálra emeltek poharat. A lakoma, melynek közönségét *Jóska* cigány szép magyar nótái a legnagyobb kedvre hangolták, csak a késő éjjeli órákban ért véget.

Rémes gyilkosság hire járta be a mult vasárnap a környéket. Folyó hó 12-ére virradóra ugyanis a jászkiséri állomáshoz közel, a pályatesten, *Ladány* felé úgy 5—600 méternyire egy kétfogatu, cseréppel megrakott kocsiira találtak — gazda és kocsis nélkül. A kocsit közelében vértócsa is volt. A pályőr, aki a gazdátlan kocsit megtalálta, azonnal jelentést tett az előjáráságnál, hol pedig a nyomozás haladéktalanul megindult.

Délutánig aztán mindenfélét összekombináltak az emberek; szörnyű vérengzést, borzalmas gyilkosságot úgy, hogy még a környékbeli kutakat is átvizsgálták a hatóság emberei; — míg egyszer csak betoppan a község házához a kocsit gazdája, *Nagy* János ladányi lakos, hogy a lovakat s a cserepet átvegye. Kellő igazolás után meg is kapott mindent s úgy magyarázta meg a rejtélyes esetet, hogy pénteken este *Ladányról* Sülyre cserepet akartak szállítani, de utközben bementek a ladányi csárdába s ott eliszogáltak. A nagy hidegben a lovak elunhatták magukat s elkóboroltak egész a kiséri állomásig. Ők csak későn vették észre a bajt s akkor is nem Kisér felé, hanem Szolnok felé keresték a kocsit az országúton. Végre is sok hiába való keresgélés után megfordultak s így akadtak a helyes nyomra. A vér pedig — a kocsit mellett — valószínűleg disznó-ölésből származik. — Így hát az egész rémes gyilkosság — szerencsére — csak mese s egyedül az emberek fantáziájában született.

Felrobbant petróleumlámpa. Nagy szerencsétlenség történt f. hó 13-án este *Rusvay* Balázs bérőljének, *Horváth* József helybeli lakosnak házában. A nevezettnek 12—13 éves leánykája petróleumot akart önteni az égő lámpába s közben oly vigyázatlanságot követett el, hogy az égő kanócra is ráöntötte az olajat. A petróleum azonnal felrobbant, lángba borítva a szegény kis leánynak egész ruháját. A szülők a nagy sikoltozásra beharagantak a szobába s az égő ruhát hamarosan letépték a leányka testéről, aki azonban már addig oly jelentékeny égési sebeket szenvedett, hogy azóta folyton orvosi kezelés alatt áll.

Korcsolyapálya-megnyitás. A helybeli korcsolya-egyetit titkárának, *Pethes* Tibor urnak felkérésére tudatjuk, hogy a jászapáti korcsolya-pálya az idén az örsi-ut mellett kiöntések helyén lesz s hogy már most is olyan jó karban van, hogy nov. 20-án, vasárnap délután 2 órakor a tagok rendelkezésére áll.

Bucuzás. Mivel időm bizonytalansága és rövidsége miatt nem tehettem, hogy mindazoknak, kikhez vagy a baráti szív érzülete, vagy az őszinte tisztelet esatolt, személyesen mondjak bucsut — kik pedig szeretetemenk és tiszteletmenk ezen megnyilatkozását talán méltán megvárták tőlem, — ez uton mondom a válás igaz fájdalommal Isten hozzád-ot, egyben kérve jóbarátaimat és ismerőseimet, miszerint abban az édes emlékezetben megőrizni kegyeskedjenek, mely viszont engem is oly jóleső érzéssel fűz a jászapáti társadalmi élethez. Nagyiküllő 1904. nov. 14. *Markovits* Pál gimn. hittanár.

Fehér Zoltán a kántor! Lapunk zárta-kor értesülünk, hogy az egri érsek *Fehér* Zoltánt a jászapáti kántori állására kinevezte. Eszrevételeinket erre a dologra jövő számunkban tesszük meg.

Eskütszéki tárgyalás. A meggyilkolt *Rác* Ignác jászkiséri csősznek gyilkossági ügyében december 5-én lesz az eskütszéki tárgyalás a szolnoki kir. törvényszéknél.

Liliputi zsemlye. Nem csak a hold fogy Jászapátin, hanem a zsemlye is. Mig azonban a hold minden hónapban újra megnő, addig az apáti zsemlye egyre kisebbedik s esse ágában sincs újra megnagyobbodni, mert hát neki se a csillagászati törvények, se az apáti hatóságok nem parancsolnak, — egyedüli ura és teremője lévén *Árvai*, a pék. Így lehet aztán, hogy 50—60 grammos zsemlyék kerülnek a piacra, vagyis fél olyan súlyúak, mint a szabályrendelet előírja. S a fogyasztóközönség, miután 12.000 lakost számláló községünkben másik pék nincsen, kénytelen megvásárolni ezeket a göröcsövi mikróbákat, hacsak önmegtagadóan le nem mond a süteményről. Felhívjuk erre a türehtelen önkénykedésre a hatóság figyelmét s együttal emlékeztetése hozzuk, hogy már a mult évben is merültek fel panaszok a pék-sütemény ellen, a hatóság azonban akkor oly szeliden bánt el a mester urral, hogy az — úgy látszik — okulás helyett vérszemet kapott.



Lakás kerestetik.

Január elejére egy 2, legfőbb 3 szobás kiadó lakás kerestetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.



Ki

hirdetni akar

akár csak apróhirdetéssel is és pedig személyi képviselői, állás-, vétel-, eladás-, haszonbér- és bérlet keresletekkel, előnyösen fordul

Mosse Rudolf hirdetési irodájához
Budapest, IV., Ferenciek-tere 3.
(Távbeszélő 32-45.)

Ez által a hirdetőre több költség nem, ellenben egész sora az előnyöknek háramlik és pedig: díjtalan szakszerű tanács a hirdetés célszerű szövegezésére, feltűnő kiállítására és a legalkalmasabb lapok választására nézve stb. Katalógus díjtalan.

Világhírű!

a „**REKORD**“ festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerőlevél a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:

Olaj-, aquarell- és pastellfestésben fénykép után 48—63. cm. nagyságban ára 20 kor.

Legfinomabb kivitelű **Blom-, Platin- és krétarajz** ára ... 5 kor.

Részletes árjegyzék bérmentve. Egy életnagyságu képet készítünk mindenkinek **teljesen ingyen**, ha részünkre 3 rendelést szerez és azokat egyenkint vagy egyszerre beküldi.

„**REKORD**“ festészeti műintézet
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 46.
20—8

PÉNZ

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami- és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1—15 évig terjedő időre **gyorsan és diszkrétan**

Bank- és magánadósságok convertálása.

LANG SAMU

Budapest, VI., Nagymező-utca 12-ik szám.

A kölcsön nem záloglevelekben, hanem készpénzben lesz folyósítva. Ertékpapírok és részvények a legmagasabb napi árfolyam mellett megvétetnek.

Osztálysorsjegyek: $\frac{1}{1}$ K 12.—, $\frac{1}{2}$ K 6.—, $\frac{1}{4}$ K 3.—, $\frac{1}{8}$ K 1.50.

20—5

(Válaszbélyeg.)

Igyunk Szántói savanyúvizet!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy a Szántói viz kizárólagos eladását a helyi piac részére megnyertem s e minden tekintetben kiváló savanyúvizet az alábbi rendkívül jutányos áron hozom forgalomba.

A Szántói természetes savanyu forrásvíz különösen a gyomor rendetlen működésénél van javasolva, de mint élvezeti ital, borral is rendkívül kellemes üdítő hatása s hivatva van arra, hogy minden más savanyúvizet kiszorítson a forgalomból.

árak: $\frac{7}{10}$ literes üveg 30 fillér.
 $\frac{1}{3}$ „ „ 48 „
5 üveg vételénél üvegenként 2 fillér engedmény.
Az üres üvegek — a $\frac{7}{10}$ -es 6, az $\frac{1}{3}$ -es 8 fillérért vétetnek vissza.

Kiváló tisztelettel
Imrik József
fűszerkereskedő.

Igyunk Szántói savanyúvizet!

HIRDETÉSEKET jutányosan felvesz

a kiadóhivatal.

4^o/_o-OS

törlesztéses kölcsönöket nyujtok bpesti és külföldi elsőrangú pénzüintézetektől a földbirtok és ingatlan $\frac{3}{4}$ értékig I. és II. helyre 15—65 évig terjedő időtartamra.

és magánhivatalnokoknak, 1—15 évig terjedő időre

K á v é

a legfinomabb minőségben, eddig itt soha nem tapasztalt olcsó áron, tisztán kimérve kapható:

Cuba különös fin.	kgként f. 1. 80
Ceylon finom	„ 1. 60
Portorico I. rendű	„ 1. 40
Salvadore	„ 1. 20
Pörkölt finom keverék	„ 1. 80

5 kiló vételénél 10 fill. engedmény.
Tiszta, fin. minőségért szavatolok.

Tisztelettel

Imrik József

Mindennemű **könyvkötészeti** munkákat, különösen **imakönyvek** kötését a legdiszesebb kivitelben s a legjutányosabb árakon elvállalok.

**Naptárakból,
iskolakönyvekből,
dalokból,
imakönyvekből**

állandóan nagy raktárt tartok.

Jászapáti, 1904. július hóban,
tisztelettel:

Galamb Zoltán
könyvkötő.